

شیوه های یادگیری دانش آموزان در کلاس های چند پایه

افسانه همتی^۱، سارا قربانی^۲، پریسا احمدی پور^۳^۱ دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس علامه طباطبایی ارومیه afsanehemmati832@gmail.com^۲ دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس علامه طباطبایی ارومیه Sara.ghorbani1373@gmail.com^۳ دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس علامه طباطبایی ارومیه parisa.ahmadipour93@gmail.com

چکیده

ایجاد آگاهی اجتماعی، پیشرفت های اقتصادی و اصطلاحات آموزشی بهره برداری می شود. بر همین اساس یکی از اقدامات موثر جهت تجدید حیات شبکه مدارس ابتدایی برای ایجاد امکان دسترسی همگانی به مراکز آموزش و پرورش تعداد بیشتر کودکان، تشکیل کلاس های چند پایه در صورت لزوم است [۳].

کلاس چند پایه موقعیتی است که در آن یک معلم باید به پایه های متعدد به طور جداگانه و در یک جلسه تدریس کند. کلاس هایی که در آن ها دانش آموزانی که از نظر سن، توانایی، مهارت و همچنین پایه تحصیلی متفاوت هستند. همه زیر سقف یک اتاق توسط یک معلم در تمام طول سال تحصیلی آموزش می بینند [۴]. این کلاس ها جهت فراهم نمودن دوره کامل آموزش ابتدایی، با افزایش میزان دست یابی به هدف های آموزشی مناطق دور افتاده و کم جمعیت و روستاهایی که تعداد دانش آموزان کمتری دارند و همچنین حاشیه شهر ها و استفاده بهینه از منابع محدود برای توسعه فرآیند یاددهی - یادگیری تشکیل می شوند [۲].

تدریس در کلاس های چند پایه، برای هیچ یک از کشور ها پدیده ی تازه ای نیست. تعداد زیادی از معلمان سراسر دنیا در کلاس های چند پایه تدریس می کنند، زیرا تدریس چند پایه در اکثر سیستم های آموزشی دنیا رواج دارد و شمار کلاس های چند پایه در حال افزایش است. در کشور های پیشرفته کلاس های چند پایه نقش قابل ملاحظه ای در آموزش مناطق روستایی دارند. این کلاس ها در قسمت هایی از آسیا و همچنین در آفریقا مخصوصا در مناطق دور افتاده روستایی رواج دارد. دفتر همکاری علمی بین المللی، آموزش های اولیه ویژه ی کلاس های چند پایه را در مقیاس وسیعی گسترش داد. در پرو در سال ۱۹۹۸، هفتاد و هشت درصد کلاس ها، چند پایه بودند. در سال ۱۹۹۴، هشتاد و چهار درصد مدارس هند چند پایه بودند. در سال ۱۹۸۴ بیست و شش درصد از مدارس زامبیا، مدارس تک معلمی بودند. در برخی از کشورها، به ویژه کشور های اسلامی، چندین قرن از این روش آموزشی در مدرسه های مذهبی استفاده شده است. در کشور هایی مثل چین و نپال، پیش از اجباری شدن آموزش ابتدایی و نیز در کشور هایی که تحت سلطه ی استعمار قرار داشتند، تدریس در کلاس های چند پایه از قدمت یک ساله برخوردار است [۵].

متین قدمت آموزش چند پایه در ایران را در محدوده سال های ۲۵۰- ۲۵۶ هجری شمسی می داند. او به مکتب به عنوان یکی از

در آموزش و پرورش شرایط متنوعی در حوزه تعلیم و تربیت وجود دارد که متفاوت از یکدیگر بوده و برنامه ریزان به ویژه معلمان به مقتضای شرایط می بایست کار یاددهی و یادگیری را پیش ببرند. یکی از این شرایط وجود مدارس کوچک با کلاس های چند پایه است که یک معلم مجبور است چند پایه را به طور همزمان در یک کلاس تدریس کند. روش تحقیق کتابخانه ای ساده می باشد که با هدف بررسی شیوه های یادگیری دانش آموزان در کلاس های چند پایه و ارائه راهکارهای عملی و نظری در این زمینه انجام پذیرفته است. براساس نتایج به دست آمده، مشارکت فعال، مشارکت اجتماعی، فعالیت های معنا دار، ارتباط دادن اطلاعات جدید به پیش آموخته ها، راهبردی بودن، خود نظم جویی و فکور بودن، سازماندهی مجدد پیش دانسته ها و کمک به دانش آموزان برای انتقال یادگیری از شیوه های موثر یادگیری دانش آموزان در کلاس های چند پایه به شمار می روند.

واژه های کلیدی: کلاس های چند پایه، شیوه های یادگیری، برنامه ریزی درسی.

مقدمه

آموزش و پرورش یک حق عمومی است. عملیات مربوط به این حوزه هم در زمره ی مسئولیت های جامعه در کلیت آن و قلمرو سیاست های عمومی و دولتی به طور خاص قرار می گیرد که می تواند به عنوان عاملی برای عدالت مورد توجه قرار گیرد. چون "هیچ جامعه ای بدون آموزش و پرورش استوار نمی تواند سودای برابری و عدالت را در سر بپروراند". بنابراین شرایط اقلیمی، منطقه ای کم جمعیت و بسیار پراکنده، مشکلات اقتصادی، نیاز به نیروی کار کودکان به عنوان یک منبع کسب درآمد و ... نمی تواند مانع ارائه ی خدمات مناسب آموزشی باشد [۱].

توسعه مدارس در کلاس های چند پایه دو دلیل اساسی دارد: فلسفی و ملاحظات اداری. از نظر فلسفی کلاس های چند پایه به منظور بهبود رشد شناختی و اجتماعی دانش آموزان و کاهش رفتار های ضد اجتماعی به وجود می آید [۲]. از سوی دیگر بنا به دلایل اداری همچون کاهش جمعیت دانش آموزی، نیاز های اداری، مالی، موقعیت جغرافیایی و ... این کلاس ها تشکیل می شود و از آنها به عنوان ابزاری جهت خدمت به انسان های محروم و مراکز آموزشی جهت